

## 2024-2025 oqiw jili Gidrometriya 2 kurs Test

- 2) «Gidrometriya» sóziniń mánisi
- 3) Gidrometriyaning izertlew usılları :
- 4) Gidrometriya úyrenetuǵın suw obiektlerine baylanıslı halda qanday bólimlerge bólinedi?
- 5) Gidrologik stansiya
- 6) Suw ólshew postlarida neler bolıwı kerek?
- 7) Gidrometeorologiya xızmeti tárepinen islengen stansiya hám postlarnı gruppalarǵa ajratıwda tiykarǵı principler tuwrı keltirilgen juwaptı tabıń.
- 8) Stansiya hám postlarda atqarılatuǵın jumıslarǵa qaray, olar qanday túrlerge ajratıladı?
- 9) Joqarı hám tómén qıyalıq postlari arasındadı aralıq qanday belgilenedi?
- 10) Suw maydanı qıyalıǵın anıqlaw ańlatpası :
- 11) Gidrologik post:
- 12) Suw qáddiniń terbeliw turleri
- 13) Dáryalar suw rejiminiń tiykarǵı elementlerin aytıp berıń.
- 14) «0» grafik tegisligi degende neni túsinesiz?
- 15) «0» grafik tegisligi qanday saylanadı?
- 16) "0" kuzatish tekisligi qanday topiladı?
- 17) Arttırıw dep namaga ayıladı?
- 18) Birinshi razryadlı suw ólshew postlarida atqarılatuǵın jumıslar quramı nelerden ibarat?
- 19) Suw ólshew postlarining qanday túrlerin bilesiz?
- 20) Eń kóp tarqalǵan suw ólshew postlari:
- 21) Ápiwayı suw ólshew postlari qashan qurıladı?
- 22) Dárya keńligi 10 m hám odan kishi bolsa, suwdiń temperaturası dáryanıń qaysı bóleginde olshenedi?
- 23) Ápiwayı suw ólshew postlarida ólshew ásbapları nelerden ibarat?
- 24) Suw ólshew ásbapları tiykarlanıp reykalı, qazıqlı yamasa aralas bolsa, ol qanday post esaplanadı?
- 25) Suw júzesiniń jıllıq terbelis amplitudasi 8-10 metr bolsa, qanday suw ólshew postini qurıw usınıs etiledi?
- 26) Trostli suw ólshew postlari qanday jaǵdaylarda qurıladı?
- 27) Uzatma suw ólshew postlarining qanday tiplerin bilesiz?
- 28) Qıyalı suw ólshew postlaridan qanday maqsetlerde paydalanıladı?
- 29) Qapırıqlanishning tarqalıw aralıǵın esaplaw ańlatpası :
- 30) Ortasha kúnlik suw qa'ddi qanday anıqlanadı?
- 31) Ózi jazar suw ólshew postini qanday usılda ornatiw múmkin?
- 32) Ózi jazar suw ólshew ásbapı jazıw apparatınıń tiykarǵı bólimleri tuwrı keltirilgen juwaptı tabıń.
- 33) Maslasqan suw qa'ddi qanday jaǵdaylarda uyreniledi?

- 34) Xarakterli suw qa'ddi dep nege aytiladı?
- 35) Suw qa'ddinin' tákirarlanıwı hám támiyinleniwi ne maqsette uyreniledi?
- 36) Shuqirliq degende neni túsinesiz?
- 37) "Izotax"atamasına túsiniq berin:
- 38) Ağım moduli yaki juwiliw moduli dep:
- 39) Ağızıqlar sarpi (R) dep:
- 40) Akkumulyatsiya dep:
- 41) Basseyinge jawğan jawınlardan payda bolğan jer ústi hám jer astı suwlari esabına toyinip, kóllerge tómengilatuğın suw massalarına aytiladi
- 42) Belgili aymaqtağı dárya sistemasi, kóller, suw imaratlari, batqaliqlar, muzliqlar, mángi qarlıqlar
- 43) Dárya basseyiniń 1 km<sup>2</sup> maydaninan jıl dawamında juwilatuğın ağızıqlar muğdarıga aytiladi
- 44) Dárya basseyiniń anıqlaması qanday:
- 45) Dárya dep:
- 46) Dárya ózeni dep nege aytamiz?
- 47) Dárya sistemasi ne?
- 48) Dárya sistemasiniń qurawshilari:
- 49) Dárya uzınlıǵı boyınsha qanday bólimlerge bólinedi?
- 50) Dáryalar suw rejiminiń jıllıq ózgeriwi qanday dáwirlerge ajratiladi?
- 51) Dáryalarda suw qáddi qanday maqsette ólshenedi?
- 52) Dáryalardıń klimatlıq klassifikatsiyasin kim usinis etgen?
- 53) Dáryalardıń, suw rejimi dáwrlerige kóre, qanday klassifikatsiyalardı bilesiz?
- 54) Dáryalardıń ilaylı ağızıqlari dep:
- 55) Dáryanıń suw toplaw maydani dep:
- 56) Denudatsiya dep:
- 57) Dunya okeanında issiliq qanday bólistiriledi?
- 58) Dunya okeaniniń ortasha temperaturasi qansha?
- 59) Dunya okeaniniń tiykargı energiya deregi:
- 60) Eol kóller qanday payda boladi?
- 61) Firn siziginiń tábiyiy mánisin túsindirin:
- 62) Firn-qatğan qar qanday payda boladi?
- 63) Gidrologiyalıq jıl Orta Aziyada qashannan baslanadi?
- 64) Gidrosfera ne?
- 65) Gletsheer muzliginiń tigizligi qanshagá ortadi?
- 66) J.E.Xatchinson klassifikatsiyasi qashan jaratilğan?
- 67) Jer astı suwlari gidrosferanıń qurawshilari arasında kólemi jaǵınan neshinshi órında turadi?
- 68) Jer beti suw balansi teńlemesinde qatnasatuğın elementlerdi qanday toprlarǵa ajratıw múmkın?
- 69) Jer betinde qurǵaqlıq maydani qanday muğdarǵa iye?
- 70) Jer betinde suw maydani qanday muğdarǵa iye?

- 71) Jer betinde suwdiń úlken aylanisinda qanday sistemalar qatnasadi?
- 72) Jer betindegi eń úlken tereńlikke iye bolǵan kóldi aytiń:
- 73) Jer betindegi suw kólemi boyinsha eń úlken kóldi aytiń:
- 74) Jer betindegi suwdiń uliwma kólemi qansha?
- 75) Joqari kól
- 76) Kaspiy
- 77) Kem suwli dáwirde dáryaniń tiykarǵı toyiniw deregi
- 78) Kól qazan shuqirinda qanday bólemler ajratiladi?
- 79) Kondensatsion teoriyaǵa tiykarinan jer astı suwlari qanday payda boladi?
- 80) Kontinent dáryalarına misallar keltiriń.
- 81) Litoral ne ?
- 82) M.A.Pervuxin klassifikatsiyasi qashan jaratilǵan?
- 83) M.I.Lvovich maǵliwmatı boyinsha jer betinde suw balansi teńlemesinde puwlaniwdiń muǵdari qanday muǵdarǵa teń?
- 84) Muzliq kólleri qanday payda boladi?
- 85) Muzliq ne?
- 86) Okean dáryalarına misallar keltiriń.
- 87) Okean jatqizıqlari ... ga bólinedi:
- 88) Okean qabıǵı qaysi qatlamlardan dúzilgen?
- 89) Okean túbi relyefiniń qaysi elementleri gipsografik sızıqda kórsetilgen:
- 90) Okeanlarda sekriw qatlami:
- 91) Okeanologiyalıq izertlewlerde suwdiń temperaturasi qanday asbaplar menen ólshenedi?
- 92) Orta Aziya dáryalari ilayli aǵızıqlarin úyreniwdi kim baslaǵan?
- 93) Orta Aziya dáryalarında tolin suw dáwri 1 jilda neshe márte baqlanadi?
- 94) Orta Aziya dáryalariniń toyiniw derekleri boyinsha klassifikatsiyalari kimler tárepinen jaratilǵan?
- 95) Orta Aziya kólleriniń genezisi boyinsha klassifikatsiyasi qaysi alim t'arepinen islep shıǵılǵan?
- 96) Orta Aziya taw kólleriniń uliwma suw resurslari qansha?
- 97) Orta Aziyadaǵı suw siyimligı boyinsha eng iri suw saqlaǵishi:
- 98) Orta Aziyaniń eń iri dáryalari:
- 99) Orta Aziyaniń taw kólleri qanday biyikliklerde jaylasqan:
- 100) Orta Aziyaniń tegislik kólleri qanday biyikliklerde jaylasqan:
- 101) Ózbekistandaǵı suw maydani maydonı boyinsha eń iri suw saqlaǵishi:
- 102) Ózbekistan aymaǵında muzliqlar qaysi dáryalar basseyinde jaylasqan?
- 103) Piskom dáryasi basseyindegi eń úlken muzliqdi aytiń.
- 104) Qar sızıǵı biyikliginiń geografiyalıq keńlikler boyinsha ózgeriwi grafigini kim usınǵan?
- 105) Qashqadarya basseyinde jaylasqan suw saqlaǵishlar:
- 106) Qashqadarya basseyindegi eń úlken muzliqdi aytiń.
- 107) Qaysi tereńligasha teńizsuwlarida kislorod muǵdari fotosintez esabına kóbirek bóladi:
- 108) Qulama kóller qanday payda boladi?

- 109) Qur'g'liqdağı suwlar Dunya okeani suwinan qaysi anionlardıń kópłigi menen pariqladı?
- 110) Samaldıń jer sirtındağı iskerligi nátiyjesinde
- 111) Samaldıń jer sirtındağı iskerligi nátiyjesinde
- 112) Surxandárya basseyindegi eń úlken muzlıqdi aytıń.
- 113) Suw massalari ne?
- 114) Suw resurslari aymaqlıq jaylasıwına kóre qanday ataladı?
- 115) Suw resurslari qanday kórinislerde sarplanadı?
- 116) Suw resurslari xalıqara pitimlerge kóre qanday ataladı?
- 117) Suw resursların qorǵaw qanday baǵdarlarda alıp barıladı?
- 118) Suw sarpi dep:
- 119) Suw sarpiń ólshem birlikleri:
- 120) Tábiyatda suwdıń kishi aylanıwı degenimiz ne?
- 121) Tábiyiy gidrografiya tor degenide neni túsinesiz?
- 122) Taw kóshkileri nátiyjesinde
- 123) Taw kóshkileri nátiyjesinde
- 124) Taw kóshkileri nátiyjesinde
- 125) Taza suw elektr toǵın ótkizedima?
- 126) Tektonik háreketler nátiyjesinde
- 127) Teńiz aǵımlarınıń háreket jónelisi boyınsha klassifikatsiyası:
- 128) Teńiz aǵımlarınıń kelip shıǵıwı boyınsha klassifikatsiyasını kórsetiń:
- 129) Teńiz hám okean aǵımlarınıń fizik-ximya qásiyetleri boyınsha klassifikatsiyasında ajratılǵan toparlar:
- 130) Teńiz hám okeanlar tereńligi qaysi asbapda ólshenedi?
- 131) Teńiz muzlarınıń payda bolıwı hám qalıńlasıw jedeligi qaysi faktorlarǵa baylanisli?
- 132) Teńiz suwlari shórliginiń ólshew birliǵi:
- 133) Teńiz suwlarında erigen zatların óz-ara muǵdarılıq qatnası qanday ózgeredi?
- 134) Teńiz suwlarında qanday gazları erigen jaǵdayda ushratıw múmkin?
- 135) Teńiz suwlarınıń qaysi qatlamlarında kislород muǵdarı ekvator dan polyuslarǵa qarap kóbeyedi?
- 136) Tolınsuwr dawrı dep:
- 137) Tolqın elementleri:
- 138) Tranzit ne zat?
- 139) Ullı alim Ahmad al-Farǵoniydın gidrologiya pání rawajına qosqan úlesi neden ibarat?
- 140) Viktoriya
- 141) Yuvenil teoriyaǵa tiykarınan jer astı suwlari qanday payda boladı?
- 142) J.E.Xatchinson klassifikatsiyası qashan jaratılǵan?
- 143) M.A.Pervuxin klassifikatsiyası qashan jaratılǵan?
- 144) Orta Aziya kólleriniń genezisi boyınsha klassifikatsiyası qaysi alim t'arepinen islep shıǵılǵan?
- 145) Orta Aziyanıń taw kólleri qanday biyikliklerde jaylasqan:

- 146) Orta Aziyaniń tegislik kólleri qanday biyikliklerde jaylasqan:
- 147) Kól qazan shuqirinda qanday bólemler ajratiladi?
- 148) Litoral ne ?
- 149) Muzliq kólleri qanday payda boladi?
- 150) Samaldiń jer sirtındaǵı iskerligi nátiyjesinde
- 151) Taw kóshkileri nátiyjesinde
- 152) Qulama kóller qanday payda boladi?
- 153) Samaldiń jer sirtındaǵı iskerligi nátiyjesinde
- 154) Taw kóshkileri nátiyjesinde
- 155) Eol kóller qanday payda boladi?
- 156) Tektonik háreketler nátiyjesinde
- 157) Taw kóshkileri nátiyjesinde
- 158) Jer betindegi suw kólemi boyınsha eń úlken kóldi aytıń:
- 159) Kaspiy
- 160) Aral
- 161) Joqari kól
- 162) Viktoriya
- 163) Jer betindegi eń úlken tereńlikke iye bolǵan kóldi aytıń:
- 164) Qashqadarya basseyninde jaylasqan suw saqlaǵıshlar:
- 165) Ózbekistandaǵı suw maydani maydoni boyınsha eń iri suw saqlaǵıshi:
- 166) Orta Aziyadaǵı suw siyimligi boyınsha eng iri suw saqlaǵıshi:
- 167) Okean jatqızıqlari ... ga bólinedi:
- 168) Teńiz suwlari shórliginiń ólshew birligi □
- 169) Teńiz muzlariniń payda bolıwı hám qalıńlasıw jedeligi qaysi faktorlarǵa baylanisli?
- 170) Teńiz suwlarida erigen zatlardıń óz-ara muǵdariliq qatnasi qanday ózgeredi?
- 171) Qaysi tereńlikgasha teńizsuwlarida kislorod muǵdari fotosintez esabına kóbirek bóladi:
- 172) Teńiz suwlarida qanday gazlardı erigen jaǵdayda ushratiw múmkin?
- 173) Dunya okeaniniń tiykargı energiya deregi:
- 174) Dunya okeanında issiliq qanday bólistiriledi?
- 175) Teńiz suwlariniń qaysi qatlamlarında kislorod muǵdari ekvatordan polyuslarǵa qarap kóbeyedi?
- 176) Orta Aziya taw kólleriniń uliwma suw resurs-lari qansha?
- 177) Suw resurslari qanday kórinislerde sarplanadi?
- 178) Suw resurslari aymaqlıq jaylasıwına kóre qanday ataladi?
- 179) Suw resurslari xalıqara pitimlerge kóre qanday ataladi?
- 180) Suw resurslarin qorgaw qanday baǵdarlarda alıp bariladi?
- 181) Orta Aziyaniń eń iri dáryalari:
- 182) Teńiz hám okeanlar tereńligi qaysi asbapda ólshenedi?
- 183) Okean qabıǵı qaysi qatlamlardan dúzilgen?

- 184) Okean túbi relyefiniń qaysi elementleri gipsografik siziqda kórsetilgen:
- 185) Dunya okeaniniń ortasha temperaturasi qansha?
- 186) Okeanologiyaliq izertlewlerde suwdiń temperaturasi qanday asbaplar menen ólshenedi?
- 187) Okeanlarda sekriw qatlami:
- 188) Tolqin elementleri □
- 189) Teńiz aǵimlariniń kelip shıǵıwı boyınsha klassifikatsiyasin kórsetiń □
- 190) Teńiz hám okean aǵimlariniń fizik-ximyaliq qásiyetleri boyınsha klassifikatsiyasında ajratılǵan toparlar □
- 191) Teńiz aǵimlariniń háreket jónelisi boyınsha klassifikatsiyasi □
- 192) Suw massalari ne?
- 193) Jer asti suwlari gidrosferaniń qurawshilari arasinda kólemi jaǵınan neshinshi órinda turadi?
- 194) Yuvenil teoriyaǵa tiykarinan jer asti suwlari qanday payda boladi?
- 195) Kondensatsion teoriyaǵa tiykarinan jer asti suwlari qanday payda boladi?
- 196) Infiltratsionteoriyaǵa tiykarinan jer asti suwlar qalay payda boladi?
- 197) Relikt – sóziniń mánisi –
- 198) Jer asti suwlari genezisi boyınsha qanday toparlarina bólinedi?
- 199) Jer asti suwlari túrleri:
- 200) Jer asti suwlariniń yuvenil teoriyasına kim tiykar salǵan?
- 201) Vadoz jer asti suwlari jer betinde suwdiń uliwma aylaniwında qatnasama?
- 202) Jer asti suwlari jer qabıǵiniń júze bóleginde jaylasıwına qarap neshe zonaǵa bólinedi?
- 203) Jer maydanına jaqın bolǵan topiraq qatlamında jaylasqan hám ádette, máwsimlik ráwishde bolatuǵın suwlar .....dep ataladı.
- 204) Jer qabıǵiniń júze bóleginde jer asti suwlariniń jaylasıwına qarap ... zońnalarıǵa bólinedi:
- 205) Topiraq suwlarinan tómende jaylasqan suw qatlami ..... suwlari dep ataladı.
- 206) Suw ótkizbeytuǵın taw jinslarinanquralǵan eki qatlam arasındaǵı boslıqlarda bar bolǵan suwlarǵa .....suwlar dep ataladı.
- 207) Artezian basseynini neshe tiykarǵı zonadan ibarat?
- 208) Jer asti suwlari quramında erigen duzlar muǵdarına qarap neshe toparǵa bólinedi?
- 209) ..... degende waqıt birliǵi ishinde topiraqqa sıńıǵın millimetr esabinadaǵı suw muǵdarı túsiniledi.
- 210) Suw resurslari dep:
- 211) Dárya básseyindegi muzlıq onıń aǵimina qanday tásir kórsetedi?

- 212) Dáryalardıń toyınıw derekleri úlesin muǵdarlıq bahalawdıń qanday usulların bilesiz?
- 213) Tábiyiy suwlarda vodorod kórsetkishi qanday mánislerde ózgeredi?
- 214) Tábiyiy suwlar quramındaǵı tiykargı ionlar sanı qansha?
- 215) Anionlar qanday zaryadlangan boladı?
- 216) Gidrol qanday bayanlanadı?
- 217) Digidrol qanday kósetiledi?
- 218) Trigidrol qanday kórsetiledi?
- 219) Dunya okeanı arqa yarımshardıń qansha bólimin quraydı?
- 220) Ortasha, eń úlken hám eń kishı suw qáddıleri ne dep ataladı?
- 221) B.D. Zaykov suw rejimine qarap, GMDA amaǵındaǵı dáryalardı neshe toparǵa ajıratqan?
- 222) Tasqın dáwiriniń jıl dawamında bóliniwina qaray B.D. Zaykov tasqınlı rejimge iye bolǵan dáryalardı qanday turlerge ajıratqan?